

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

Član 1.

U Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 i 63/13-ispravka), u članu 27e stav 3. broj: „2015.” zamenjuje se brojem: „2016.”.

Posle stava 26. dodaje se novi stav 27, koji glasi:

„U slučaju da se do 1. jula 2014. godine ne donese propis kojim će se urediti ujednačavanje nivoa plata, odnosno zarada zaposlenih u javnom sektoru, neće se vršiti usklađivanje plata i penzija u skladu sa stavom 26. ovog člana.”

St. 27. i 28, koji postaju st. 28. i 29, menjaju se i glase:

„U aprilu 2015. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

U oktobru 2015. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.”

Posle stava 28, koji postaje stav 29. dodaju se novi st. 30. i 31, koji glase:

„U aprilu 2016. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

U oktobru 2016. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.”

Dosadašnji stav 29. postaje stav 32.

U dosadašnjem stavu 30, koji postaje stav 33, broj: „2015.” zamenjuje se brojem: „2016.”.

Posle dosadašnjeg stava 30, koji postaje stav 33. dodaju se novi st. 34-37, koji glase:

„Korisnici javnih sredstava ne mogu zasnivati radni odnos sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta do 31. decembra 2015. godine.

Izuzetno od stava 34. ovog člana, radni odnos sa novim licima može se zasnovati uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Aktom Vlade bliže će se urediti postupak za pribavljanje saglasnosti iz stava 35. ovog člana.

Ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studenstke zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih.”

Dosadašnji st. 31-34. postaju st. 38-41.

Član 2.

U članu 93b stav 3. menja se i glasi:

„Centralizovani obračun primanja vršiće se na osnovu podataka dostavljenih od strane subjekata iz stava 1. ovog člana, ostupnim uvođenjem subjekata, počev od

1. januara 2015. godine, prema dinamici koja će se utvrditi aktom Vlade, na predlog Ministarstva, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova.”

Član 3.

Posle člana 103a dodaje se član 103b, koji glasi:

„Član 103b

Novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj korisnik javnih sredstava ako ne poštuje odredbe člana 27e st. 34, 35. i 37. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 30.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice korisnika javnih sredstava ako ne poštuje odredbe člana 27e st. 34, 35. i 37. ovog zakona.

U slučaju da direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje ne poštuju odredbe člana 27e st. 34, 35. i 37. ovog zakona, ministar će rešenjem:

1) privremeno obustaviti izvršenje aprocijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.”

Član 4.

Akt Vlade iz člana 1. ovog zakona doneće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 5.

Postupci koji su započeti radi popunjavanja radnih mesta kod korisnika javnih sredstava, a koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, mogu se nastaviti uz saglasnost tela Vlade iz člana 1. ovog zakona, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

U slučaju da korisnici javnih sredstava nastave postupke iz stava 1. ovog člana, bez saglasnosti tela Vlade, kazniće se novčanom kaznom za prekršaj, i to:

- korisnik javnih sredstava u iznosu 500.000 do 2.000.000 dinara;

- odgovorno lice korisnika javnih sredstava u iznosu od 30.000 do 2.000.000 dinara.

U slučaju da direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje ne poštuju odredbe ovog člana, ministar će rešenjem:

1) privremeno obustaviti izvršenje aprocijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.

Član 6.

Odredbe člana 1. ovog zakona, koje se odnose na zabranu zasnivanja radnog odnosa sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod korisnika javnih sredstava do 31. decembra 2015. godine i odredbe člana 5. ovog zakona, ne odnose se na sudije, javne tužioce i zamenike javnih tužilaca, na izabrana, postavljena i imenovana lica u državnim organima i organima jedinica teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i na direktore javnih preduzeća, društava kapitala, ustanova i javnih agencija čiji su osnivači Republika Srbija ili jedinice teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 11, 15, 16. i 17. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom, finansijsku reviziju javnih sredstava, nadležnost i rad republičkih organa, kao i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se Zakonom postižu

Ekonomska politika koju će Vlada voditi u narednom srednjoročnom periodu biće usmerena na obezbeđenje održive ekonomske i finansijske stabilnosti, zaustavljanje daljeg rasta duga i stvaranje ambijenta za privredni rast.

Osnovni cilj fiskalne politike, kao ključne komponente makroekonomske politike, je usporavanje rasta i smanjenje udela javnog duga u BDP u zakonom utvrđene granice, sprovođenjem mera fiskalne konsolidacije i strukturnih reformi.

U cilju smanjenja fiskalnog deficita i javnog duga Vlada će sprovesti veoma ambiciozan plan fiskalne konsolidacije i strukturnih reformi koje obezbeđuju stabilnost javnih finansija i podstiču privredni rast i konkurentnost. Zatvaranje fiskalnih neravnoteža je nužno, kako bi se ojačala održivost javnih finansija i stvorili uslovi za ekonomski oporavak i dugoročno održiv razvoj.

Za unapređenje sistema upravljanja javnim finansijama, od posebnog značaja je i izmena Zakona o budžetskom sistemu, u delu koji se odnosi na posebna fiskalna pravila. Naime, ograničenje rasta plata, odnosno zarada u javnom sektoru i penzija neophodna je mera s obzirom da ove dve kategorije rashoda zajedno čine oko 55% svih rashoda budžeta opšte države. Ograničenje rasta podrazumeva dva godišnja povećanja plata i penzija u iznosu od 0,5% u 2015. i 2016. godini (april i oktobar), za razliku od trenutnog zakonskog rešenja koje predviđa indeksaciju u skladu sa rastom potrošačkih cena.

Takođe, predloženim izmenama ovog zakona sprečiće se zapošljavanje novih lica u javnom sektoru radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta, osim u izuzetnim okolnostima, uz saglasnost tela Vlade.

Razmatranje mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja Zakona

Rešavanje gore navedenih problema, odnosno postizanje željenih ciljeva, nije moguće bez izmene Zakona.

III. OBJAŠNENJE POJEDINAČNIH REŠENJA U ZAKONU

Članom 1. ovog zakona predlaže se izmena i dopuna člana 27e Zakona o budžetskom sistemu. Naime, u cilju očuvanja stabilnosti javnih finansija neophodno je pristupiti promeni predviđenih indeksacija penzija i plata u 2015. i 2016. godini. Prema predloženim izmenama, u 2015. i 2016. godini godine plate i penzije povećaće se za 0,5%. U slučaju da se do 1. jula 2014. godine ne donese propis kojim će se urediti ujednačavanje nivoa plata, odnosno zarada zaposlenih u javnom sektoru, u oktobru 2014. godine neće se vršiti usklađivanje plata i penzija.

Takođe, predlaže se da fiskalna pravila kojim se uređuju kretanje plata i penzija primenjuju i nakon 2016. godine, tako da će se u aprilu plate i penzije usklađivati zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i dela

stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini iznad 4%, a u oktobru usklađivaće se stopom rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, sve dok učešće penzija u BDP ne dostigne 10%, a učešće plata 8%.

Pored navedenog, predlaže se i zabrana zapošljavanje novih lica u javnom sektoru radi radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta, osim u izuzetnim okolnostima, uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva. Ova zabrana važi do 31. decembra 2015. godine.

Takođe, ograničava se i ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studenstke zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, tako da ovaj broj, prema predloženom rešenju, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih.

Članom 2. ovog zakona predlaže se produžetak roka za uvođenje centralizovanog obračuna primanja zaposlenih, izabranih, postavljenih i angažovanih lica u javnom sektoru.

Članom 3. ovog zakona propisuju se novčane kazne za prekršaj ukoliko korisnici javnih sredstava ne poštuju odredbe Zakona koje se odnose na zabranu zapošljavanja novih lica i ograničavanje broja zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studenstke zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama.

Pored propisivanja novčanih kazni, ovim članom propisuje se i mogućnost da ministar finansija u ovom slučaju rešenjem privremeno obustavi izvršenje aproprijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, odnosno da privremeno obustavi prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.

Članom 4. ovog zakona propisan je rok za donošenje akta Vlade kojim će se urediti postupak pribavljanja saglasnosti za popunjavanje radnih mesta.

Članom 5. ovog zakona predlaže se da postupci, koji su započeti radi popunjavanja radnih mesta kod korisnika javnih sredstava, a koji nisu okončani danom stupanja na snagu ovog zakona, mogu da se nastave samo uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa.

Takođe, ovim članom propisane su novčane kazne za ne poštovanje odredbi ovog člana, kao i mogućnost da ministar finansija u ovom slučaju rešenjem privremeno obustavi izvršenje aproprijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, odnosno da privremeno obustavi prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.

Članom 6. ovog zakona uređeno je da se odredbe ovog zakona, a koje se odnose na zabranu zapošljavanja i nastavak postupaka za popunjavanje radnih mesta kod korisnika javnih sredstava, koji su započeti, a nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, ne primenjuju na sudije, javne tužioce i zamenike javnih tužilaca, na izabrana, postavljena i imenovana lica u državnim organima i organima jedinica teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i na direktore

javnih preduzeća, društava kapitala, ustanova i javnih agencija čiji su osnivači Republika Srbija ili jedinice teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave (čl. 1. i 5).

Članom 7. ovog zakona uređeno je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije za 2013. godinu, već naprotiv, predložene izmene Zakona doprineće značajnim uštedama, ne samo u budžetu Republike Srbije, već i u celom javnom sektoru.

Prema procenama, mera ograničavanja zapošnjavanja u javnom sektoru u 2014. godini, usled prirodnog odliva zaposlenih, donela bi uštede od oko 0,15% BDP, a u 2015. godini dodatnih 0,25% BDP.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst). Predlog zakona je neophodno doneti po hitnom postupku da bi se stvorili uslovi da se predložena rešenja, pre svega u delu koji se odnosi na posebna fiskalna pravila, primene u 2014. godini.

VI. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Naročito opravdani razlozi za ranije stupanje na snagu ovog zakona, u smislu člana 196. stav 4. Ustava Republike Srbije, sastoje se u potrebi da se obezbedi nesmetano funkcionisanje državnih organa i organizacija.